

Lausunnon antaminen Jokelan datakeskushanketta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan

Kunnanhallitus 23.03.2026 § 127
451/11.00.02/2026

Valmistelija

Lustman Vili, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) pyytää Tuusulan kunnan lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Jokelan Vihreä Maa Oy:n Jokelan datakeskushanketta. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla <http://ymparisto.fi/tuusulan-palvelinkeskus-YVA>.

Lausunto pyydetään toimittamaan 25.3.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVV-U/42466/2026.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin

- näkemyksenne hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista
- ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin
- suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma ja hanketta koskevat tiedot

Jokelan Vihreä Maa Oy suunnittelee datakeskushanketta. Datakeskus on rakennus, jossa sijaitsee suuri määrä IT-laitteita. Se mahdollistaa tietojen turvallisen ja tehokkaan säilytyksen, luotettavan käytön ja tarvittavan laskentatehon monimutkaisille sovelluksille ja palveluille. Hanke sijoittuu Jokelaan työpaikka-alueelle Vallunlenkin varrelle, noin 2 kilometrin etäisyydelle Jokelan keskustasta länteen. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 16,8 hehtaaria. Hankealueelle ollaan suunnittelemassa kahta datakeskusrakennusta, joiden yhteenlaskettu IT-teho on 96 MW. Lisäksi hankealueelle tulee sähkö- ja jäähdytysjärjestelmiä, varavoimajärjestelmiä, hulevesien hallintaratkaisuja, toimistotiloja, vartiointirakennus, sähköasema, pysäköintialue ja huoltoteitä. Hanke liitetään Nurmijärven sähköaseman kautta valtakunnan verkkoon uudella 5,8–6,3 kilometrin pituisella 110 kV voimajohtolla. Olemassa olevien voimajohtojen käyttö ei ole mahdollista, koska niiden siirtokapasiteetti ei riitä, eikä soveltuvia liityntäpisteitä ole.

IT-laitteiden tuottama lämpö poistetaan datakeskuksesta vedenjäähdytyskoneisiin perustuvalla jäähdytysjärjestelmällä, jossa lämpö luovutetaan ulkoilmaan. Mekaaninen jäähdytysjärjestelmä on suunniteltu yhteensopivaksi hukkalämmön talteenoton kanssa siten, että IT-laitteiden tuottama hukkalämpö voidaan hyödyntää esimerkiksi henkilöstön oleskelutilojen sekä teknisten tilojen lämmityksessä tai käyttöveden tuotannossa taikka syöttää paikalliseen kaukolämpöverkkoon.

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset. YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tässä hankkeessa sovelletaan YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 1 momentin ja liitteen 1 kohdan 7 a perusteella: *kattila- tai voimalaitokset, joiden suurin polttoaineteho on vähintään 300 megawattia*. YVA-ohjelma on nähtävillä 23.2.–25.3.2026. Nähtävilläolon jälkeen yhteysviranomainen antaa lausunnon arviointiohjelmasta, jonka perusteella hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan ja laaditaan YVA-selostus. Selostus asetetaan myöhemmin nähtäville, minkä jälkeen yhteysviranomainen antaa siitä perustellun päätelmän.

Tässä YVA:ssa on nollavaihtoehdon (VE0) lisäksi kaksi hankevaihtoehtoa VE1 ja VE2, joissa tarkastellaan kahta reittivaihtoehtoa voimajohdolle. Hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 eroavat toisistaan ainoastaan uuden voimajohdon reitin osalta, sillä itse datakeskuksen sijainnille ei ole Tuusulassa muita toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja.

- **VE 0:** Hanketta ei toteuteta
- **VE1:** Hankealueelle rakennetaan datakeskus, jonka IT-teho on 96 MW. Varavoimana toimii 76 dieselgeneraattoria (6,3 MW/kpl), joista enintään 66 voi olla käytössä samanaikaisesti (yhteensä 415,8 MW). Hanke liitetään valtakunnanverkkoon 6,3 km pituisella 110 kV voimajohdolla Nurmijärven sähköasemalle.
- **VE2:** Hankealueelle rakennetaan 96 MW:n datakeskus. Varavoimana toimii 76 dieselgeneraattoria (6,3 MW/kpl), joista enintään 66 voi olla käytössä samanaikaisesti (415,8 MW). Hanke liitetään valtakunnanverkkoon 5,8 km pituisella 110 kV ilmajohdolla Nurmijärven sähköasemalle.

Tuusulan kunnan lausunto:

Tuusulan kunta kannattaa hanketta ja suhtautuu myönteisesti sen toteuttamiseen. Vallunlenkin asemakaavaratkaisu on laadittu datakeskustoimintaa varten.

Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset

Vallunlenkin asemakaava, joka sai lainvoiman 25.11.2025 ja kuulutettiin voimaan 17.12.2025, mahdollistaa datakeskuksen sijoittumisen Vallun työpaikka-alueelle kortteliin 6026. Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu muun muassa hankkeen ympäristövaikutuksia sekä datakeskuksen soveltuvuutta alueelle. Asemakaavassa on tunnistettu tarve uudelle voimalinjayhteydelle, mutta kaavatyön yhteydessä ei ole tarkemmin selvitetty, eikä otettu kantaa uusien voimalinjojen toteuttamiseen tai niiden tarkempaan sijoittumiseen. Tuusulan kunnan kannanotto tässä yhteydessä keskittyy voimalinjoihin sekä niiden sijoittamiseen ja vaikutuksiin.

Ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin

YVA-ohjelmassa on todettu, että 17.12.2025 lainvoiman saaneessa Tuusulan yleiskaavassa 2040 voimajohdon reittivaihtoehdot VE1 ja VE2 sijoittuvat maa- ja metsätalousalueelle (M-1) sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, viljelymaisemaan (MV). Lisäksi voimajohtojen reitti kulkee myös selvitysalueen (SE) sekä maisemallisesti arvokkaan alueen läpi. Lisäksi reittivaihtoehto VE2 sijoittuu Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeelle.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu Tuusulan Kulttuurimaisema ja

rakennuskanta -selvityksen kohteet. Kyseessä on perusselvitys, jonka tavoitteena on turvata maankäytön kautta menneiden aikakausien synnyttämien ympäristöjen säilyminen. Tuusulan lainvoimaisessa yleiskaavassa 2040 selvitysalueen (SE) ulkopuolelle on osoitettu lisäksi vaakaviivoitusta kuvaamaan maisemallisesti arvokasta aluetta: Nukarin kyläalueen Tuusulan puoleista maaseudun kulttuurimaisema-alueetta. Lisäksi yleiskaavan yleismääräyksissä todetaan, että Kulttuuriympäristö- ja rakennuskuntaselvityksen kohteet ja niiden arvot on huomioitava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupaharkinnassa.

YVA-menettelyssä tulisi arvioida lähialueen kiinteistöille koituvia haittoja, kuten maisemavaikutuksia ja rakentamisen aikaisia häiriöitä, sillä uudet voimajohdot sijoittuvat osin avoimeen maisemaan, jossa vaikutukset ovat näkyviä. Kunta pitää tärkeänä lähialueen asukkaiden kuulemista ja heidän esiin tuomiensa huolien huomioimista, sillä se edistää mahdollisten haittavaikutusten tunnistamista sekä keinojen löytämistä niiden poistamiseksi tai lieventämiseksi. Tuusulan kunta ei juurikaan omista maata suunniteltujen voimalinjojen alueelta, voimalinjat sijoittuvat lähes kokonaan yksityisille maa-alueille. Toteutus edellyttää maanomistajien kanssa tehtäviä sopimuksia sekä rasitteita. Niiltä osin kuin se on mahdollista, voimalinjat voidaan sijoittaa kunnan omistamille maa-alueille.

Voimalinjojen alueella ei ole tällä hetkellä suunnitteilla uusia kaavahankkeita, ja mahdollinen lisärakentaminen ratkaistaan yksittäisten rakentamislupien perusteella.

Voimajohdot kulkevat pohjavesialueiden läpi ja ohjelman mukaan selostusvaiheessa arvioidaan pohjavesialueella tehtävän rakentamisen vaikutukset pohjavesialueen pohjaveden laatuun ja määrään. Päijännetunnelin suojavyöhyke (200 m tunnelin molemmin puolin) luetaan pohjavesialueeksi. Suunnitellut voimajohdot sijoittuvat Pertun alueella osittain Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle, minkä vuoksi YVA-arvioinnissa tulisi huomioida koko Päijännetunnelin suojavyöhyke sekä arvioida vyöhykkeelle kohdistuvan rakentamisen vaikutukset.

Tuusulassa on käynnissä ehdotusvaiheessa oleva vihersiniverkostosuunnitelma, VISSI-yleissuunnitelmatyö. Työn yhtenä tavoitteena on ollut tunnistaa ja osoittaa tarkemmin ekologisten yhteyksien linjaukset. Ekologisia yhteyksiä on tarkasteltu elinympäristötyypeittäin jakamalla ne avomiin, kosteisiin ja metsäisiin yhteyksiin. VISSI-työssä on tunnistettu myös avoimina hoidettavien voimajohtoalueiden mahdollinen hyödyntäminen osana avoimen verkoston yhteyksiä. Suunnitellut voimajohtolinjaukset risteävät VISSI-työn ehdotusvaiheessa osoitettujen metsäisten yhteyksien kanssa Nukarintien tuntumassa sekä Pertuntien eteläpuolella. Toteutuessaan voimajohdot voivat muodostaa katkoskohtia metsäiseen yhteyteen ja siten heikentää metsäisten käytävien sekä ekologisten yhteyksien jatkuvuutta. YVA-menettelyssä tulisi arvioida tarkemmin, voisiko voimajohtoalue tietyn edellytyksin toimia osana avointa ekologista yhteysverkostoa sekä millaisia vaikutuksia voimajohtolinjauksella on muihin VISSI-työssä tunnistettuihin ekologisiin yhteyksiin ja niiden jatkuvuuteen. VISSI-työn ehdotus on etenemässä kunnanhallituksen käsittelyyn 23.3.

Suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin

Mikäli YVA-menettelyssä tarkastellaan voimajohtoalueiden hyödyntämismahdollisuuksia eri käyttötarkoituksiin, kuten ekologisina yhteyksinä tai luonnon monimuotoisuutta tukevin alueina, olisi

tarkastelusta saatavia tuloksia mahdollista hyödyntää myös laajemmin kunnassa. Voimajohtoalueita on kunnassa runsaasti, ja niiden kehittämisessä sekä monipuolisessa hyödyntämisessä on merkittävää potentiaalia.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset

Hankkeen edellyttämät lupatarpeet on YVA-ohjelmassa tunnistettu kattavasti. Koska johdot kulkevat yksityisellä maalla, tarvitaan myös maa- ja metsäoikeudelliset sopimukset ja rasitteet maanomistajien kanssa.

Tuusulan kunta katsoo, että uusien voimajohtojen tulisi mahdollisuuksien mukaan sijoittua mahdollisimman pitkältä osin olemassa olevien voimajohtojen yhteyteen. VE1-vaihtoehdon etuna on, että voimajohdot sijoittuvat pääosin olemassa olevan voimajohtokäytävän viereen, mikä vähentää uusien johtokäytävien tarvetta ja siten myös ympäristölle sekä ekologisille yhteyksille aiheutuvia haittoja.

Hankkeen vaikutukset alueen asukkaiden vesihuoltoon poikkeustilanteiden kohdalla on syytä huomioida. Kunta pitää tärkeänä, että arviointi on laaja-alainen ja että vaikutusten lieventämiskeinot esitetään selkeästi ja perustellusti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus lausuu arvokkaiden luontokohteiden ja pinta- sekä pohjavesien osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon Jokelan datakeskushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan (Lupa- ja valvontaviraston diaarinumero LVV-U/42466/2026).

Lisäksi kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti pohjaehdotustaan siten, että kunnan lausuntoon lisätään seuraava: "Hankkeen vaikutukset alueen asukkaiden vesihuoltoon poikkeustilanteiden kohdalla on syytä huomioida. Kunta pitää tärkeänä, että arviointi on laaja-alainen ja että vaikutusten lieventämiskeinot esitetään selkeästi ja perustellusti".

Käsittelyn aikana jäsen Lepojärvi ehdotti seuraavaa lisäystä kunnan lausuntoon: "Tuusulan kunta korostaa, että YVA-menettelyn tulee kattaa lisäksi kaikki datakeskushankkeen merkittävät ympäristövaikutukset. Erityisen tärkeää on arvioida: - energiankulutuksen ja sähköverkon vaikutukset - jäähdytysjärjestelmien lämpökuorma sekä hukkalämmön talteenotto - poikkeustilanteiden ympäristöriskit - hankkeen vaikutukset alueen asukkaiden vesihuoltoon. Kunta pitää tärkeänä, että arviointi on laaja-alainen ja että vaikutusten lieventämiskeinot esitetään selkeästi ja perustellusti". Jäsen Laitila kannatti Lepojärven lisäysehdotusta. Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi sähköisen äänestyksen. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat muutettua pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat jäsen Lepojärven tekemää lisäysehdotusta, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin:

- 12 "JAA"-ääntä (Anttalainen, Hasari, Lappalainen, Lindberg Arto, Lindberg Sara, Nyman, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Peltonen, Timonen, Yltävä, Ävall);
- 2 "EI"-ääntä (Laitila, Lepojärvi).

Puheenjohtaja totesi muutetun pohjaehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi. Muutosehdotuksen tuomat muutokset lausuntoon on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä muutetun pohjaehdotuksen.